

Alojz Ihan

Šalamun

ŠALAMUN

Šalamun je tisti, ki je izdal največ knjig poezije
 šalamun je tisti, ki je največkrat napisal fuk in kurac
 šalamun je tisti, ki je največkrat letel v Ameriko
 šalamun je tisti, ki je pofukal največ zamork
 in držal največ zamorcev za jajca

smo debatirali Pri Mraku in naročali pivo
 vsi smo bili lepi mladeniči z umetniškimi ambicijami
 in skupaj smo skušali razumeti, zakaj iz črnega piva nastane bela pena
 in skupaj smo ugibali, ali bi iz bele pene nazaj spet nastalo črno pivo
 ali kaj povsem drugega
 prevzemala nas je skrivnostna alkimija življenja
 in svoje znanje smo velikodušno delili slehernemu
 ki je prišel mimo našega šanka

nekoč je k nam pristopil urejen, plašen gospod
 eden tistih, ki se po tridesetih letih službe na banki prvič vprašajo po smislu
 spogledali smo se in ga s profesionalno rutino sprejeli medse
 bili smo kot velikodušni zdravniki,
 ki čutijo moralno obvezo, da zdravijo tudi najbolj dolgočasno bolezen
 pripovedovali smo o poeziji, o Ameriki, o zamorkah in zamorcih
 imeli smo občutek, da je gospod sposoben slediti določenim poudarkom
 na drugih mestih pa se je zgubljal, vendar smo ga vztrajno vodili
 do samega konca

potem se je gospod zahvalil za družbo
in rekel, da je Tomaž Šalamun

ko je Tomaž Šalamun izginil skozi nihajna gostilniška vrata
smo nekaj časa molčali in osuplo gledali drug drugega
potem pa nam je počasi postajalo jasno
da smo v resnici pomembnejši, kot smo v najbolj drznih sanjah slutili
brez nas bi bil Tomaž Šalamun samo plašen gospod iz banke
ne pa nekdo, ki je izdal največ knjig poezije
ki je največkrat napisal fuk in kurac
ki je največkrat letel v Ameriko
ki je pofukal največ zamork
ki je držal največ zamorcev za jajca
brez nas, mladcev, bi Šalamun ne bil vreden omembe
mi smo njegovo edino upanje

od tistega večera smo še bolj strastno hodili v skupno družbo
le šank Pri Mraku smo postopoma zamenjali za uglednejša mesta
da bi ostali na primernem nivoju
kajti nekateri smo postali slavni umetniki, trgovci, znanstveniki, obrtniki
tudi mimoidočih se nam več ni ljubilo poučevati
vsi smo imeli bridke izkušnje z nehvaležnostjo
s katero ljudje vračajo plemenitost in dobroto
zato smo se držali tenisa, avtomobilov, ljubic in drugih domačih tem
le če bi še enkrat prišel Tomaž Šalamun, bi se najbrž razživel
in mu razložili o zamorkah in zamorcih
samo zanj zaradi starih časov
potem bi do konca izpili viskije
in ob treh zjutraj začeli zavidati tistim med nami
ki imajo že svoje lastne šoferje.

TOMBOLA

Drugo za drugim po čistem naključju
hlastno zapisujem te besede, kot bi obkrožal številke
na tombolskih listkih, in vem, da mi ni treba
razmišljati in računati
nič iskati ali si delati skrbi

ni namreč besed, ki bi bile že resnične
 niti tistih, ki bi bile že laž
 ni prerokb, ni goljufij
 in vse se bo šele začelo,
 se zavrtelo kot kolo na tomboli
 potem se bo med zadržanim dihanjem vseh
 počasi ustavljalo in obmirovalo
 takrat bo mogoče prebrati zmagoslavno število
 takrat bo šele nastala preroška beseda
 takrat bo zazvenela dovršena pesem
 in po razdelitvi glavnih nagrad
 se bo spet začel nov krog.

DIPLOMA

Ustavila me je kar na ulici in rekla, da me vabi na pijačo
 ker je pred kratkim napisala diplomu o moji poeziji
 razčeperila je boke kot nadevana kokoška
 in dišala zlato pečena, krhka, hrustljava
 nisem mogel odkloniti
 v mislih sem odpovedal vse nujne sestanke
 in si uživaško zaželel veliko pivo in pico.

Njena diplomska teza je bila presenetljivo stroga
 do verzov, rim in mojega jezika
 zabavalo me je, da se je ženska tako strastno
 lotila mojega pesnikovanja
 in ji je od čustev mično drgetala brada
 zdelo se mi je kot vznemirljiva, zanimiva predigra
 in po malem sem se spraševal, kako bo pogovor obrnila
 k bolj bistvenim stvarem
 priznam, pripravljen sem bil z vsakim koščkom svojega telesa

Po picini in pivu sem naročil še eno veliko pivo
 in polagoma me je začelo motiti
 da je ženska še vedno govorila le o poeziji
 oblizal bi jo od čela do nožnih prstov
 ona pa je govorila le o mojem pesniškem jeziku

kot bi ne imel tistega pomembnejšega
 ki se mi je slinil v ustih
 nenadoma me je obšel srd na žensko
 ki se ji je zdela pomembnejša poezija kot moji številni organi
 ki jih ni bilo več mogoče krotiti.

"Razkrinkal sem te, sadistka!" sem ji zavpil v obraz
 in z eno potezo izpil pivo do konca
 potem sem odšel brez oziranja, poln prezira
 nad ničvredno žensko dušo
 ki grabežljivo grabi ne oziraje se na čustva
 nikoli več se ne bom dal zapeljati in zmesti ženskam
 sem prisegel in za vogalom mirno počakal
 da je odšla iz gostilne
 potem sem se previdno vrnil in naročil še eno veliko pivo
 ker podobnega že dolgo nisem pil.

KO SE VRAČAŠ OD LJUBICE

Ko se vračaš od ljubice
 se moraš pošpricati s šnopcem
 in umazati srajco z rdečim vinom
 ni stvari, ki bi ženo ob treh zjutraj bolj pomirila
 kot če se privlečeš razgrajaški in smrdeč po šnopcu
 če pa zavoha še pobruhan rokav
 niti v sanjah ne posumi
 zato je vedno smiselno imeti v žepu šnopc
 da ga pred domom pogrgraj in se z njim popljuvaš po obleki
 in če je ura zelo sumljiva
 se spleča s palico razbiti šipo na dvorišču
 in na glas preklinjati birokrate, državo in politično represijo
 malo je žena, ki bi ob tem še kaj posumile
 in ne bi pomirjeno zaspale
 s prijetnim občutkom maščevanja, ker nočejo odkleniti
 ter bodo zjutraj samo nedolžno vprašale
 ali je bil ključ pod prtlačnikom
 kot je bilo dogovorjeno.

NA ZEMLJI STOJIM

Na zemlji stojim
 na krogli
 brez ravnovesja
 in logičnih pravil
 kajti kdor poklekne
 seže više, vse do angelov
 in ko ga čez čas zakopljejo v zemljo
 je še bliže nebu
 zato je smiselno molčati
 da se zares izpove
 in mirovati
 če hoče po bližnjici
 na drug konec sveta
 če se zares ne premakneš
 pride v desetih urah k tebi Kitajska
 v petnajstih pa se ti pod noge
 pridobrika celo Amerika
 kot izgubljena psička
 ki je zagledala ljubega gospodarja.

POTOVANJE

Spet je bilo eno tistih grenkih potovanj
 ko sem obiskal sleherni muzej, sleherni katedralo
 zvečer pa ostajal sam v hotelu
 in si pred televizorjem s porno kanali
 želel toplo, živo, sladko ljubico
 čeprav čisto majhno majceno Kitajčico
 sedela bi vsak na svojem koncu postelje
 in se nasmihala v gole trebuhe
 kaj več ne bi tvegala zaradi pravila
 da je varno iti v posteljo samo z ženskami
 ki zlepa ne gredo v posteljo z vsakim
 zato odpadejo vse, ki bi hotele
 in pridejo v poštev le tiste
 ki iskreno nočejo

vendar je te izredno težko prepričati
 če pa jih že prepričaš
 pa prenehajo biti tiste, ki nočejo
 in postanejo tiste, ki hočejo
 in zato z njimi ni več popolnoma varno
 in ne pridejo v poštev.

FINALE

Pa če recimo dvakrat pogledam Marjetko, sosedo
 ko se preoblači v kopalnici, pri odprtem oknu
 in si voščiva dober dan
 in skočim čez na kavo
 in se potem dobiva dvakrat, trikrat v naglici
 za košček veselja
 da si med oblačenjem kimava
 saj sva še za kaj
 pa če recimo prepričam računovodkinjo Majdo
 da me na kolektivnem izletu spusti v sobo
 pa oba veva
 da ne gre za veliko strast niti užitek
 da vse skupaj ne bo nobena Amerika
 ampak kvečjemu objesten spomin
 dokler pač bo
 pa če se zmenim še z Meto in Tino
 skupaj ali posebej, ni pomembno
 vonj ostane enak
 in ko se porazgubi
 se temeljito in za vedno
 in zato nihče ne bo nikoli obžaloval
 razen če ne bo vmes kakšne nerodne okužbe
 in bo treba zgodbo obnavljati specialistu
 specialist jo bo diktiral svoji strojepiski
 strojepiska razširila med prijateljice
 prijateljice svareče šepetale ljubimcem
 tako se zgodba neokusno razširi do pisateljev
 in potem se ni več mogoče izogniti
 velikemu namišljenemu finalu.